

— за допомогою створення дискусійних груп під час проведення семінарських занять з аналізу застосування того чи іншого виду стратегії та подальших перспектив розвитку економіки певної країни чи групи країн;

— під час аналізу та в процесі обговорення творчих завдань, які були виконані самостійного шляхом опрацювання літературних джерел (у тому числі на іноземній мові).

Товстенко В. Р., доцент
кафедри української мови та літератури

ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ВИКЛАДАННІ КУРСУ «КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ МОВИ»

Мова і професія — дві важливі суспільні категорії, що визначають глибину пізнання світу, опанування надбань цивілізації, рівень мовної культури. Справжнім фахівцем можна вважати того, хто не лише володіє високою кваліфікацією, а й є духовно багатою, творчою особистістю.

Курс «Культура наукової мови» є інтегрованим, оскільки охоплює різні сегменти мовної наукової картини світу. Кафедрою української мови та літератури заплановано серію навчально-методичних посібників з мови окремих галузей економічного знання. Було видано навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Культура наукової мови» для студентів кредитно-економічного факультету. Автори — доц. Козловська Лариса Степанівна та доц. Товстенко Вікторія Ростиславівна. Посібник ознайомлює студентів із мовою сучасної кредитно-економічної галузі знання. Теоретичний матеріал висвітлює історію та шляхи формування української кредитно-економічної терміносистеми, стан та перспективи її еволюції. Розглянуто сучасну українську кредитно-економічну терміносистему як складник наукової картини світу.

Термінологічна лексика посідає важливе місце у словниковому складі української літературної мови. Саме вона є показником рівня розвитку наукової мови в суспільстві й, отже, науки загалом. Термінологічна лексика є тим своєрідним барометром, який визначає рівень професійної освіти, оскільки багата й розгалужена термінологія є одним із важливих показників рівня професійної освіти в державі. Визначення ролі термінології у формуванні

мовно-професійної компетентності фахівців будь-якої галузі знань є центральною проблемою в сучасній професійній освіті.

Практичні завдання посібника (аналіз текстів різних стилів; характеристика їхніх особливостей на різних мовних рівнях; редагування порушень норм української літературної мови; етимологічний аналіз ключових термінів фаху; порівняльний аналіз питомих та запозичених термінів; переклад тощо) допоможуть підвищити рівень мовно-професійної компетенції майбутніх фахівців. Аналізуючи тексти з різних наукових джерел, студент вчиться створювати власний текст, продумувати власні комунікативні дії, мотивувати мовний вибір у фаховому дискурсі. Такі тексти виконують, передусім, навчальну функцію: містять той лексичний і граматичний матеріал, який відпрацьовують саме на конкретному етапі навчання, є цікавими за змістом (для реалізації принципів зацікавленості й мотивації в навчанні), сюжетними (можливість переказування — один із найважливіших засобів, що дозволяє запам'ятати як окремі слова, так і стандартні мовленнєві блоки). Завдання на редагування речень та текстів є одним з найвагоміших, оскільки володіння нормами є важливим компонентом культури мови науковця та фахівця, дозволяє підтримувати її якісний рівень та створювати адекватні до результатів пізнавального процесу мовні контексти із врахуванням специфіки галузі знання. Студентові запропоновано схему аналізу терміноодиниці, за допомогою якої він удосконалює набуті навички роботи з довідковою літературою, дізнається про походження базових терміноодиниць мови банківської справи та актуалізує знання про способи творення термінів галузі. Цікавими є вправи на добір синонімів з аналізом доцільності заміни однієї терміноодиниці іншою в конкретному контексті. Доцільне вживання синонімів сучасна норма визнає одним з найважливіших показників мовної компетентності автора.

Курс «Культура наукової мови» має на меті сформувати практичні навички складання текстів науково-технічної документації, навчити узагальнювати на основі мовного аналітико-синтаксичного оброблення текстів спеціальності, сформувати уміння виокремити основну й додаткову інформацію в текстах спеціальності. Засвоєння норм літературної мови в роботі з такими різножанровими текстами сприятиме підвищенню загальномовної культури майбутніх фахівців галузі, допоможе уникнути типових помилок у писемній та усній науковій мові. Отже, завдання курсу полягає у забезпеченні реальної конкурентоспроможності майбутнього фахівця на глобальному ринку праці.